

PROSJEKT PURA: “VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET”

Møtegruppe: Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse, KOS

- Til stede:** Wenche Dørum, Nesodden kommune, leder av gruppen
Bjørn Sederholm, Ski kommune
Endre Hoffeker, Oppegård kommune
Anne Siri Haddeland, Oslo kommune
Linda Malm Schmidt, Frogn kommune
Anita Borge, PURA
- Forfall:** Jan Fredrik Aarseth, Ås kommune
Pernille Sandemose, Frogn kommune
Helge Klevengen, Ski kommune
- Møteleder:** Wenche Dørum
Møtested: Ski kommune, Drømtorp driftssentral
Møtetid: 17.11.2015 kl. 11:00 – 14:00
- Neste møte:** 08.03.2016 kl. 11:30 – 14:00 – Nesodden kommune, Tangenten
Referent: Linda Malm Schmidt

Sak nr	Tema	Ansvarlig
1	Feil i punkt 4 (Utbedringer/arbeider i spredt bebyggelse i 2015) fra forrige referat rettes opp av Anita. Referatet godkjennes og legges deretter ut på web-siden til PURA.	Alle
2	«Bruksanvisning» for referatskriving i KOS gruppen På møtet gikk vi gjennom rutinene for hvordan referatskrivingen i KOS-gruppa skal/bør gjøres – fra første utsendelse frem til endelig godkjenning av referatet. Mal: 1) Bruk mal for referat i PURA. Se www.pura.no/pura-designmanual-logoarkiv 2) Sett «forslag» under Møtereferat» 3) Skriv forslag til referat og send det til Wenche og Anita innen en	Wenche/ Anita

	<p>uke etter møtet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) Mailutveksling mellom Wenche, Anita og referent frem til endelig forslag er klart. Referenten tar inn innspillene fra Wenche og Anita. 5) Ferdig forslag sendes til Wenche med kopi til Anita 6) Wenche sender referatet ut til gruppen. 7) Forslag til referat er sak 1. på neste møte i temagruppen <ol style="list-style-type: none"> a. Ved mange kommentarer/behov for rettelser: Referent tar disse inn og sender referatet ut på nytt til gruppen. Anita justerer referatet til «endelig» («forslag» fjernes) og referatet legges ut på web-siden. b. Ved få/ingen kommentarer/behov for rettelser: Anita justerer referatet til «endelig» («forslag» fjernes) og referatet legges ut på web-siden. <p>NB! Ikke registrer dokumentet «forslag til referat» som endelig, uten mulighet til å redigere.</p>	
3	<p>Rapporteringen for 2015 På møtet ble huskeklisen til årsrapporteringen fra KOS gruppen gjennomgått.</p> <p>Rutinen for rapporteringen for 2015 vil være lik som for 2014. Vår frist for rapportering til PURA (Wenche) er 27.01.2016. Endelig frist for rapporteringen som skal inn i årsrapport for vannkvalitetsovervåking er 15.02.2016, frist for rapportering til vannregionmyndigheten blir antagelig rundt 01.03.2016.</p> <p>På møtet ble det bestemt at vi benytter Ski kommune sin formel for beregning av Tot-P ved overløpsberegning.</p> <p>Formel: $\frac{\text{Antall timer i overløp} \times 2 \text{ l/s} \times 4 \text{ mg/l} \times 3600 \text{ sek/t}}{1000\ 000 \text{ mg (dvs 1 kg)}} = \text{Antall kg P/år}$</p> <p>Det kan være lurt å ta kontakt med kartavdelingen i forkant av årsrapporteringen for å få justert antall km² tette flater (sentrum, blokk, rekkehus, eneboliger).</p> <p>Kostander og antall meter rehabilitert/sanert. I tillegg til årsrapporteringen skal det innsendes dokumentasjon på kostander for antall meter rehabilitert/sanert og tilknyttet det enkelte tiltaksområdet</p> <p>Her skal det rapporteres 2 tall:</p> <ul style="list-style-type: none"> - antall meter spillvannsledning - antall meter overvannsledning <p>I tillegg rapporteres kostnader for antall meter grøft.</p> <p>Antall anlegg i spredt bebyggelse som er oppgradert og tilknyttet det enkelte tiltaksområde: For rapportering av spredt avløp hentes dataene fra web-gis.</p>	Anita alle

4	<p>PURA sitt innspill til Norsk Vann – etter tilsynskurset i 2013</p> <p>Etter kurset "Opplæring innen tilsyn av avløp i spredt bebyggelse" i 2013 sendte PURA en henvendelse til Norsk Vann med punkter det var ønsket mer fokus på. Et av punktene var å styrke Norsk Vann sin rapport nr. 184/2011.</p> <p>På oppfordring fra Norsk Vann har Wenche sammen med den lille «tilsynsgruppa» i kommunen kommet med en konkret tilbakemelding på hva en slik styrking bør bestå i. Det ønskes forslag til håndtering av avvik og en beskrivelse av hva som er anmerkning og hva som er avvik.</p> <p>Gjertrud Eid i Norsk Vann tar opp denne problematikken med Miljødirektoratet, som skal sette handling. Vi avventer ny tilbakemelding fra Miljødirektoratet.</p> <p>Pernille i Frogn kommune har også gitt sine innspill til Gjertrud Eid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva som er minimum i et tilsyn? Det er variasjon mellom de ulike kommunene, noe som er uheldig • Det er vanskelig å forklare innbyggere og hytteeiere kommunens faglige vurdering og hva et tilsyn innebærer. Hva er grundig nok tilsyn? 	Wenche Anita
5	<p>Utbedringer/arbeider i spredt bebyggelse 2015</p> <p><u>Oppegård:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De skal i gang med å sende ut varselsbrev til kunder som ikke har tett tank. Dette gjelder 7 – 8 eiendommer. • De holder på med planer om trykkavløp på Svartskog. <p><u>Ski:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen gjennomførte et tilsyn av minirensesanlegg i 2013 og fant da at de gamle minirensesanleggene ikke fungerte eller ikke lenger var i tråd med dagens renseskrav. <p><u>Nesodden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sendte ut 85-90 nye pålegg i sone D (område med spredt bebyggelse) i slutten av april. Av disse har sone 3 (ca. 20 beboere) fått vedtak/pålegg om innsending av søknad, med frist 18.02.16. • Solbergskogen er mest hytteområde i dag og skal forbli det selv om flere hytter benyttes som helårsboliger. Endelige avløpsløsninger er ikke vedtatt og konsulenter arbeider fortsatt planen. • Blylaget: ca. 70 av 80 søknader har kommet inn. Vurderer tvangsmulkt for de resterende som ikke har søkt. • Veien opp til nytt høydebasseng på Bomansvik er under bygging og skal stå ferdig juni 2016. • Nye vann-, overvann- og avløpsledninger er under planlegging og skal legges hele veien ned til Bomansvik brygge (ferdig 2017?) 	Alle

	<p><u>Frogn:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tillatelser: Frogn kommune har 312 eiendommer tilknyttet enkeltanlegg eller små anlegg. 80 eiendommer har vedtak, men er ikke ferdigstilt. Det er 5 store fellesanlegg > enn 50 pe, med ca. 450 tilknyttede eiendommer. • Tilsyn: I perioden 2012 til 2014 hadde vi tilsyn på alle avløpsanlegg under 50 pe. Vi holder fremdeles på med avviksbehandling (oppfølging av de som ikke overholdt kravene). Ny tilsynsrunde starter i 2017. Planer: Vi har ikke oversikt over hvor mange eiendommer i PURA som ikke har tillatelse. <p><u>Oslo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Så å si ingen spredt bebyggelse i PURAs område. 	
6	<p>Utbedringer/arbeid i kommunalt avløp</p> <p><u>Frogn:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Holder på med å utarbeide en kommunedelplan for avkloakkering av Nordre Frogn. Kostnader for avkloakkering av Nordre Frogn er satt til 50 millioner kroner. <p><u>Oppegård:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 49 meter er rehabilitert i Kongeveien. • Ved Skiveien 200 planlegges utbedring i privat regi. <p><u>Ski:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Berghagan: 50 meter nyanlegg i år – til sammen 4-500 meter vann og avløp, ferdig påske 2016. • Rehabilitering Humleveien: 150-230 meter (inkludert 79-80 meter private stikkledninger) – prosjekt mer eller mindre ferdig. Asfaltering gjenstår. • Waldemarhøy: 50 meter ny drikkevann- og overvannsledninger i forbindelse med Follobanen og vannforsyning til Ski Dagbo omsorgsboliger: ca. 100 meter spillvannsledning og overvannsledning rehabilitert. VA-bit avsluttet. • Nordbyveienprosjektet: 200-220 meter rehabilitert med spillvannsledning og overvannsledning. <p><u>Nesodden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidet med ny kommunal avløpsledning på Bomansvik er i gang og er planlagt ferdig i 2017. Ledningen skal tilkobles ny sjøledning for kloakk som allerede er ført frem til Bomansvik brygge. • Har utført kamerakjøringer på ledningsnett og jobber med tettinger, utskifting av kummer etc. mot fremmedvann/overvann i PURA-området. • Ny overvannsledning fra Berger til Hakkespettliia er ferdig og vil avlaste eksisterende anlegg. • Den nye mengdemåleren montert på Rugdefaret PS virker ikke og skal nå byttes ut. • Vann- og avløpsledninger i Hagelundveien byttes ut for å få kontroll på overvannet. • Det legges ny overvannsledning langsmed veien ned til Oksval brygge. 	Alle

	<u>Oslo:</u> <ul style="list-style-type: none"> Ikke noe som er prioritert i PURA-området. 	
7	<p>Andre viktige aktiviteter/hendelser i din kommune som også bør rapporteres</p> <p>De kom ikke noen innspill på dette punktet. Dersom det finnes slike aktiviteter/hendelser skal dette rapporteres på KOS-møtene og vil senere inngå i årsrapporteringen for vannkvalitetsovervåking under årsakssammenhenger.</p>	Alle
8	<p>Drifting/vedlikehold av sandfang</p> <p><u>Oslo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Skal sjekke opp rutine knyttet til tømning og vedlikehold av sandfang. <p><u>Oppegård:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> I forbindelse med det nye spa-anlegget er det etablert filtersandfang som holder tilbake olje (privat). De har sporadisk tømning av sluk og har ingen rutine knyttet til dette. <p><u>Ski:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Har avtale med firma som tømmer sandfangene ved behov. <p><u>Nesodden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Må sjekke opp rutinene kommunen har for tømning av sandfang. Sandfangkummer på Fjordvangen og Berger er kartlagt og kartleggingsarbeidet pågår fortsatt. <p><u>Frogn:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Tømmer ca 110 sandfang årlig. Det er Vann og avløp som dekker kostnadene med tømning av sandfangene og som tømmer disse. 	Alle
9	<p>Neste møte og møtested:</p> <p>Nesodden, Tangenten tirsdag 08.03.16 klokka 11:30 – 14:00.</p>	Alle
10	<p>PURA sitt arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> "Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma" og "Vannregion Glomma: Regionalt tiltaksprogram etter vannforskriften": - møte i vannregionutvalget 09.10.2015 med godkjenning av plan og program. Vedtak i fylkestingene innen utgangen av 2016, endelig vedtak departementsgodkjenning innen 22.03.2016. Anskaffelse av tjenester innen overvåking av vannkvalitet i PURA – tiltaksrettet overvåking. Prosjekt Østensjøvann: Intensivering av landbrukstiltak i tiltaksområde Østensjøvann 	Anita

	<ul style="list-style-type: none"> • Ad hoc-gruppe Skibekken/Finstadbekken: Tiltak for å utbedre og sikre bekken fra Ski sentrum til Østensjøvann. Involvering av grunneiere, befaring, rapport fra Sweco. • Miljøgifter: Prosjekt i PURA: Bruk at alger som indikator på forekomst av miljøgifter: Toksitetstester med blågrønnalger og begroingsalger i Østensjøvann med tilførselsbekker. Hvilke miljøgifter skal vi overvåke? • Leirelvproblematikk: Behov for nye vanntyper i klassifiseringssystemet og mulig justering av ambisjonsnivå for tiltaksgjennomføring – overføringsverdi fra vannområde Øyeren. Involvering av Miljødirektoratet. • Ny E18: Fire-felts motorvei Retvet - Vinterbro. Ytre miljø (YM)-plan – oppstartsmøte med Statens vegvesen og Asplan Viak. • Avrenning fra kunstgress – mulig forurensning av PAH og sink til vassdrag • Deltakelse i redaksjonskomiteen for tidsskriftet Vann, utgitt av Norsk vannforening • Invitasjon fra vannområdet Glomma Sør for Øyeren til å presentere PURA i faggruppe Vannkvalitet og vassdragsbruk, Sarpsborg 19. november. 	
--	--	--